

INSPIRACJE DLA NAUCZYCIELI

do pracy z materiałem filmowym

pt. „Jak powstają książki?”

Autorka: Oliwia Dulęba

CELE OGÓLNE:

- budzenie ciekawości poznawczej dziecka
- rozbudzanie zainteresowania książkami
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych
- rozwijanie słownictwa dzieci
- doskonalenie umiejętności logicznego myślenia, kojarzenia oraz koncentracji
- rozwijanie pamięci i umiejętności korzystania ze zdobytej wiedzy.

DZIECI MŁODSZE

1. Historyjka obrazkowa (patrz: załącznik 1) – rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego, rozwijanie umiejętności budowania zdań i opowiadania historii, doskonalenie sprawności manualnej.

Młodszy dzieciom można zaproponować **ułożenie historyjki obrazkowej** przedstawiającej proces powstawania książki. Wyrazy stanowiące część obrazków są okazją do treningu globalnego czytania lub doskonalenia umiejętności samodzielnego czytania. Ułożenie obrazków zachęca także do samodzielnego opowiedzenia treści historyjki i zastosowania nowego słownictwa. Rozcinanie i naklejanie obrazków to doskonały trening sprawności manualnej.

2. Zabawy tematyczne „Księgarnia”, „Kącik czytelniczy” – wzbogacanie dziecięcych doświadczeń, kształtowanie umiejętności matematycznych, podtrzymywanie zainteresowania książkami, zachęcanie do sięgania po książki.

Młodszy dzieciom spodobają się zaaranżowane zabawy tematyczne związane z książkami, np. zabawa w księgarnię. Wspólnie zgromadźcie ulubione książki i przygotujcie wystawę sklepową. Następnie ustalcie ceny, zależne, np. od rozmiarów książek lub od ich rodzaju. Do kupna i sprzedaży można użyć ziaren fasoli lub innych drobnych przedmiotów w dużej liczbie. Dodatkowym walorem tej zabawy jest kształtowanie i doskonalenie u dzieci umiejętności matematycznych – liczenia i rachowania. Ważne, by dzieci mogły doświadczać wejścia w rolę zarówno kupującego, jak i sprzedającego. Wyposażenie dzieci w doświadczenie takiej zabawy przy współudziale nauczyciela i grupy zwiększa szanse na spontaniczne podejmowanie podobnych aktywności i trenowanie zdobytych umiejętności oraz podtrzymywanie zainteresowania książką.

Dobrym pomysłem będzie także wspólne przygotowanie i nakierowanie uwagi dzieci na przestrzeń, w której można spokojnie przeglądać i czytać książki, czyli na tzw. kącik czytelniczy. W zależności od możliwości, może to być specjalna półka na zbiór książek dla dzieci czy też przygotowane, wygodne miejsce z poduchami, pufami, które uprzyjemni czas spędzony z książką.

DZIECI STARSZE

1. Co to za książka? – wzbogacanie wiedzy na temat książek, doskonalenie umiejętności klasyfikowania, budzenie zainteresowań czytelniczych.

Starsze dzieci warto zapoznawać z różnymi rodzajami książek oraz sposobem ich porządkowania i gromadzenia w bibliotekach i księgarniach. Nieocenionym źródłem wiedzy na ten temat będzie z pewnością szkolny bibliotekarz. Przygotowując wcześniej wspólnie z nim kilka różnych pozycji, można zorganizować zadanie polegające na uporządkowaniu książek na półkach lub stolikach według kategorii. Uczniowie poznają różne książkowe kategorie, np.:

- książki przygodowe
- książki z bajkami
- książki edukacyjne
- słowniki
- encyklopedie
- albumy
- atlasy.

Kategorie dostosowujemy do posiadanych zbiorów. Następnie uczniowie oglądają wybrane pozycje i próbują dopasować je do danej kategorii. Zadaniu towarzyszy pogadanka tematyczna, dzięki której rozbudzamy zainteresowania czytelnicze.

2. Po jaką książkę sięgniesz? Gdzie poszukasz takiej książki? – wspomaganie logicznego myślenia, bogacenie dziecięcej wiedzy, wdrażanie do stosowania wiedzy w praktyce.

Po zapoznaniu dzieci z różnymi rodzajami książek oraz sposobem ich segregowania warto zaproponować dzieciom aktywność utrwalającą zdobytą wiedzę i pobudzającą do myślenia i kojarzenia. Można wydrukować pytania i rozdać je dzieciom lub zadawać je ustnie całej grupie.

Przykładowe pytania:

- Chcesz dowiedzieć się, gdzie leży Gruzja. Jakiej książki będziesz szukał? (atlas geograficzny)
- Masz ochotę przeczytać zabawną historię o dzieciach w twoim wieku. (książka przygodowa)
- Chcesz dowiedzieć się, kim była Kleopatra. Gdzie znajdziesz taką informację? (książka historyczna, encyklopedia)
- Jesteś ciekawy, czego uczy się Twój starszy brat na lekcjach chemii. (podręcznik)
- Dziadek opowiadał ci o swojej podróży do Wielkiej Brytanii. Wspominał o zegarze Big Ben. Chciałbyś zobaczyć, jak wygląda. Po jaką książkę sięgniesz? (album, przewodnik)
- Potrzebujesz prezentu dla swojej młodszej siostry. O co zapytasz księgarza? (książka dla dzieci)
- Twoja mama bardzo lubi gotować. Jaka książka by jej się przydała? (książka kucharska)

ZABAWY UNIWERSALNE

1. Kto to taki? – zabawa pobudzająca myślenie i wzbogacająca słownictwo.

W filmie można usłyszeć i zaobserwować pracę wielu osób.

Zabawę w odgadywanie nazw poszczególnych zawodów można zorganizować w formule teleturnieju *Familiada* (udział może brać cała grupa, nie jest konieczny podział na drużyny). Nauczyciel wypisuje na tablicy nazwy zawodów (lub drukuje je wszystkie na kartce) i ukrywa je, przyklejając na nie paski papieru (aby nieco utrudnić zagadki, każdy pasek powinien mieć tę samą długość, aby nie sugerował długości nazwy). Uczniowie podają nazwy zawodów, które zapamiętali z filmu (wiedzą że jest ich sześć). Nauczyciel odkrywa odgadnięte nazwy.

1. AUTOR
2. REDAKTOR
3. ILUSTRATOR
4. GRAFIK
5. DRUKARZ
6. MASZYNISTA OFFSETOWY

Zabawę można urozmaicić, zachęcając dzieci do podania innych zawodów kojarzących się z książkami. Można naprowadzać dzieci na prawidłową odpowiedź, zadając pytania pomocnicze, np.:

- WYDAWCA – kto przeznacza pieniądze na wydrukowanie książki? Do kogo należy się udać, jeśli chce się wydać książkę?
- KSIĘGARZ – kto sprzedaje nam książki?
- BIBLIOTEKARZ – kto wypożycza książki? Kto może nam doradzić, gdzie znajdziemy książkę której szukamy?
- BIBLIOFIL – jak nazywa się ktoś, kto bardzo lubi książki, kolekcjonuje je?

2. Czy pamiętasz? – pytania sprawdzające rozumienie i odbiór treści filmu.

W pytaniach, które sprawiają trudność, warto wrócić do danego fragmentu filmu, aby odnaleźć prawidłową odpowiedź:

- Od czego rozpoczyna się tworzenie książki? (od pomysłu)
- Kogo najczęściej najpierw szkicuje ilustrator? (głównych bohaterów)
- Dokąd przekazuje się gotowe ilustracje i fotografie? (do składu)
- W jakiej formie książka trafia do druku? (w formie pliku)
- Co oprócz papieru i farb jest potrzebne, aby powstała książka z okienkami? (klej)
- Po co prasuje się książkę? (aby równomiernie rozprowadzić klej)
- Jakie jeszcze czynności wykonują maszyny w drukarni ?
(przycinanie, zaokrąglenie rogów, klejenie okładek)
- Co to znaczy, że papier i farby użyte do druku są ekologiczne?
(nie szkodzą ludziom ani środowisku)
- Czym pokrywa się okładkę, aby pięknie się prezentowała? (lakierem)

3. Kalambury – nauka kreatywnego myślenia, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, integracja grupy

Kalambury to doskonale znana wszystkim gra. Można ją z łatwością dopasować do poziomu, nastroju i zainteresowań grupy, dowolnie dobierając hasła. W przypadku dzieci młodszych hasła do pokazania można szeptać dzieciom na ucho. Starsi uczniowie mogą próbować je odczytać.

Przykładowe hasła:

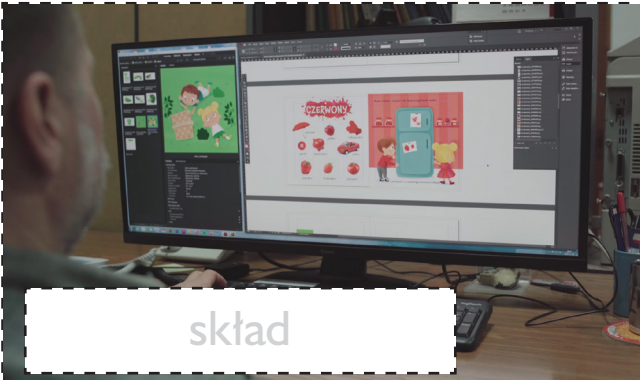

- pisarz/pisanie książki
- czytanie książki
- drukarnia/drukowanie książki
- biblioteka/wypożyczanie książki z biblioteki
- księgarnia
- ilustrator/ilustrowanie książki.

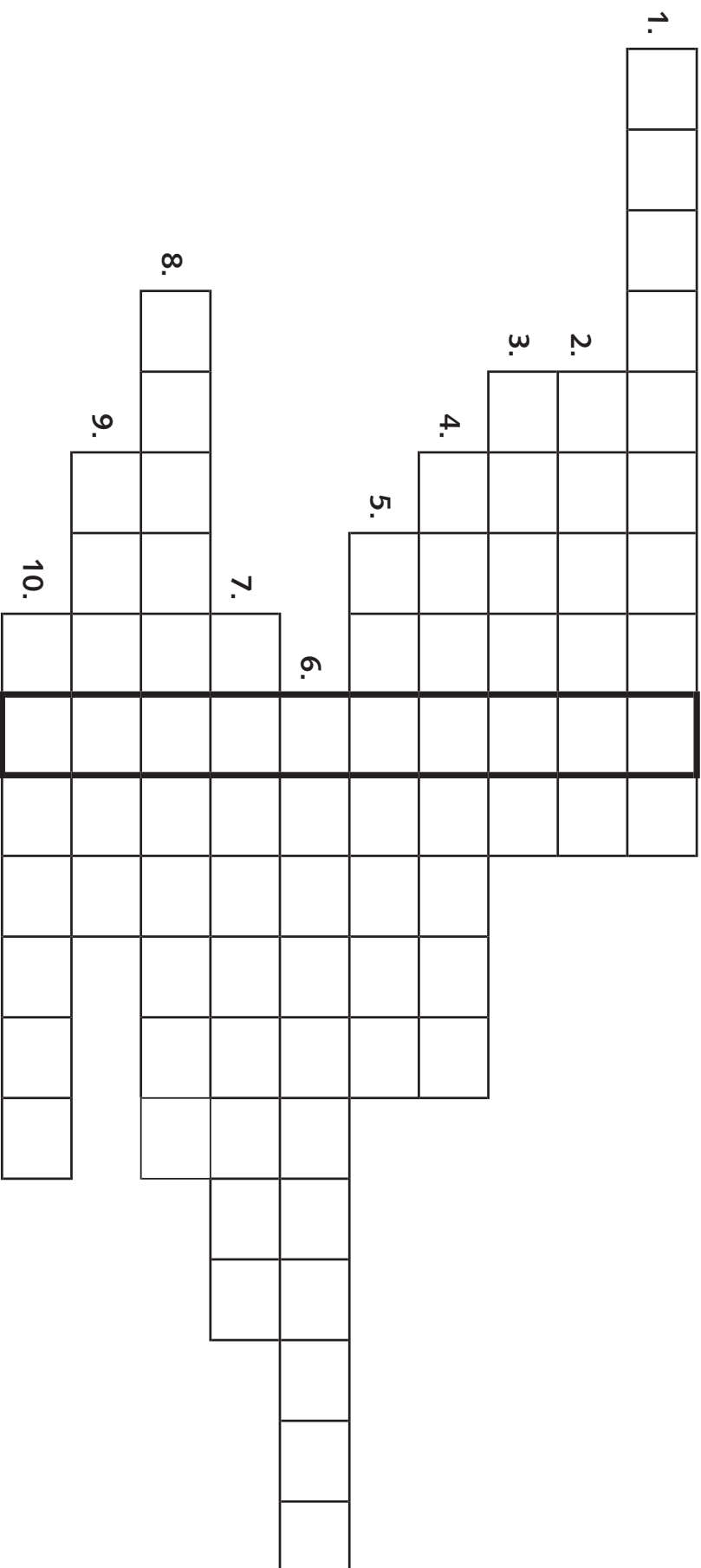
Dodatkowy pomysł:

- Szablon zakładki z elementami do wycięcia i naklejenia (załącznik 3).

JAK POWSTAJE KSIĄŻKA?

Wytnij obrazki. Przyjrzyj się im i ułóż je w odpowiedniej kolejności. Odetnij wyrazy z dołu strony i przyklej je we właściwych miejscach. Opowiedz, jak powstaje książka.

		
skład	drukarnia	
		
czytelnik	księgarnia	
		
ilustrator	autor	
autor	skład	ilustrator
drukarnia	księgarnia	czytelnik

1. W tym miejscu wypożyczysz książkę.
2. Od niego zaczyna się tworzenie nowej książki.
3. Dobiera czcionki i kolory oraz projektuje książkę.
4. Osoba, która sprzedaje książki.
5. Tam przechowuje się książki, zanim trafią do księgarń.
6. Miejsce, w którym możesz kupić lub sprzedać używaną książkę.
7. Tam drukuje się książki.
8. Tu należy zgłosić się, aby wydać książkę.
9. Na nim drukuje się książki.
10. Są bardzo duże i pomagają drukarzom w pracy.

ZAPROJEKTUJ WŁASNĄ ZAKŁADKĘ.

Wytnij przód i tył zakładki, a następnie naklej obie części na tekturkę. Wytnij bohaterów książek i ozdób nimi zakładkę.

Lubię
czytać!

